

Luc Pauwels en Pieter Jan Verstraete (red.), *Vlaamse macht. In herinnering aan Lode Claes (1913-1997)*, Wijnegem, Delta-Stichting, 1998, 118 pp., ISBN 90 71455 09 2.

Na het overlijden van Lode Claes werd door de Delta-stichting besloten om snel een publicatie over hem uit te brengen; het werd de zevende brochure in de Tekosreeks.

In een eerste deel schetst Luc Pauwels op een anekdotische manier een aantal typerende ideeën en houdingen van Claes. Het is duidelijk dat de auteur het met Claes volmondig eens is, althans voor de periode die begint met het Egmont-pact (1977). Vaak worden er verduidelijkingen gegeven ‘in de geest van Claes’. Soms is het zelfs niet helemaal klaar wie er precies aan het woord is. De gegevens over Claes’ Vlaamse Volkspartij (1977-1979), waarvan Pauwels de algemene secretaris was, zijn in dit stuk het interessantst. Afstandelijk of kritisch is het uiteraard niet; het is eerder een persoonlijke getuigenis. De teleurstelling over het niet krijgen van een ministerambt in de Egmontregering – vaak aangehaald in VU-kringen – blijft bijvoorbeeld onbesproken als één van de mogelijke drijfveren van Claes.

Het tweede deel bestaat uit de transcripties van twee biografische interviews die in juli 1989 door Pieter Jan Verstraete werden afgenomen. Aan de hand van een reeks onkritische vragen vertelt Claes in dit deel zowat zijn eigen politiek levensverhaal. Verstraete wilde hiermee niet meer doen dan bronnenmateriaal aanbrengen voor later onderzoek, te meer daar het archief van Claes normaal nog voor lange tijd gesloten zal blijven.

Ten slotte volgt de heruitgave van drie historische teksten: een lange nota van Claes uit 1937 over *de Vlaamse Beweging en de hervorming van de staat*, gepubliceerd door het Studiecentrum tot Hervorming van de Staat; een lezing van Claes uit 1956 voor de Christelijke Volksbond over *Wat en waar is "rechts" in België?*; de beginselverklaring van de Vlaamse Volkspartij (1977).

Het boek door Pauwels en Verstraete is momenteel helaas niet meer verkrijgbaar. De weduwe Lode Claes was met de uitgave niet gediend en bekwam een gerechtelijk verbod op de verdere verspreiding. In bibliotheken is het nog wel consulteerbaar. Erg bedenkelijk is dat de rechter onder meer oordeelde dat ook de heruitgave van de historische teksten niet geoorloofd was omdat het auteursrecht in alle drie de gevallen bij de erfgenamen zou liggen.

Als deze jurisprudentie school maakt, zijn de implicaties voor de historiografie niet te overzien.

BART DE WEVER
ZILLEBEEKLAAN 13, B-2600 BERCHEM-ANTWERPEN